

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Michala Jantoše a soudkyň Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Markéty Fialové ve věci

žalobce:

[REDACTED]
zastoupen advokátkou **[REDACTED]**
sídlem **[REDACTED]**

proti
žalovanému

Krajský úřad Olomouckého kraje
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 10. 2024 č. j. KUOK 113887/2024, ze dne 6. 9. 2024 č. j. KUOK 104529/2024 a ze dne 9. 9. 2024 č. j. KUOK 104884/2024, ve věci pořádkové pokuty,

takto:

- I. Žaloba **se** v části, ve které se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2024 č. j. KUOK 113887/2024, **vylučuje** k samostatnému projednání a rozhodnutí.
- II. Ve zbylém rozsahu **se** žaloba **odmítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedených rozhodnutí, jimiž žalovaný vždy v jednotlivých případech zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Olomouc, kterými tento správní orgán uložil žalobci pořádkové pokuty ve výši 20 000 Kč podle § 173 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „starý stavební zákon“).

Krajský soud dle § 39 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), vyloučil ve výroku I. tohoto usnesení z důvodu vhodnosti žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2024 č. j. KUOK 113887/2024 k samostatnému projednání a rozhodnutí.

Ve vztahu ke zbylé části žaloby se krajský soud zabýval předně její včasností.

Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. *žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, **nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou*** (pozn.: zvláště krajským soudem). V posuzované věci je třeba na lhůtu pro podání žaloby aplikovat zvláštní zákon, a to zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon (dále jen „nový stavební zákon“).

Lhůtu pro podání žaloby pak upravuje § 306 nového stavebního zákona, který stanoví, že *žalobu proti rozhodnutí stavebního úřadu, s výjimkou rozhodnutí o přestupku, lze podat do 1 měsíce poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno*. Dále podle § 331 téhož zákona platí, že *soudní řízení zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů*. Podle § 334a odst. 3 téhož zákona jsou § 306 a § 331 stavebního zákona obecně účinné až od 1. 7. 2024 (s výjimkou vyhrazených staveb, u kterých jsou tato ustanovení účinná již od 1. 1. 2024). Již z data vydání napadených rozhodnutí (6. 9. a 9. 9. 2024) je zřejmé, že soudní řízení nemohlo být zahájeno před účinností nového stavebního zákona, tj. před 1. 7. 2024. Lhůta pro podání žaloby tak činí v souladu

s novou právní úpravou 1 měsíc od oznámení napadeného rozhodnutí žalobkyni. Výjimka, kterou stavební zákon stanoví pro rozhodnutí o přestupku, přitom na posuzovanou věc nedopadá.

Přestupkem je dle § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, *společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin*. Napadenými rozhodnutími nebylo rozhodnuto o přestupku, nýbrž o pořádkovém deliktu upraveném v § 173 odst. 1 písm. a) starého stavebního zákona.

Jakkoliv by na první pohled mohlo být rozlišování přestupků a pořádkových deliktů formalistické, není tomu tak (rozlišení mezi rozhodnutím o přestupku a o pořádkovém deliktu má význam např. i pro obsazení soudu, srov. § 31 odst. 2 s. ř. s., resp. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 26. 7. 2016, č. j. 6 As 165/2015-38, č. 3450/2016 Sb. NSS, odst. 57 a 58).

Zákonodárce upravil v § 306 nového stavebního zákona kratší žalobní lhůtu s cílem zkrátit nejistotu stavebníka ohledně toho, zda bude rozhodnutí stavebního úřadu napadeno žalobou. Učinil tak s celkovým úmyslem zrychlit povolování staveb včetně soudního přezkumu příslušných rozhodnutí.

Smyslem uložení pořádkové pokuty je především umožnění efektivního (hladkého a nerušeného) průběhu řízení a zabránění průtahům či jiným problémům, které během daného řízení mohou vzniknout. Ve své podstatě se tak jedná o donucovací prostředek procesní povahy, který je sankčního zaměření a který směřuje k naplnění smyslu a účelu prováděného řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 69/2009-53). Smyslem pořádkové pokuty tedy není trestat, ale přimět konkrétní osobu ke splnění jejích procesních povinností. Tomu odpovídá i možnost správního orgánu, který pořádkovou pokutu uložil, již pravomocně uloženou pokutu novým rozhodnutím snížit nebo prominout (srov. SKULOVÁ, S. a kol. *Správní právo procesní*. 3. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň. Aleš Čeněk, 2017, str. 175 a 176). Tím má pořádková pokuta přispět k plynulému průběhu řízení. Zkrácená žalobní lhůta v případě pořádkových deliktů tak plně odpovídá nejen jednoznačné dikci zákona, ale i smyslu a účelu nové právní úpravy.

Jelikož tedy napadeným rozhodnutím je rozhodnutí o pořádkovém deliktu, nikoliv přestupku, činila žalobní lhůta 1 měsíc od oznámení napadeného rozhodnutí. Žalovaný sice žalobce nepoučil o možnosti napadnout jeho rozhodnutí žalobou ani o zkrácené době k podání takové žaloby, avšak žádný právní předpis povinnost takového poučení neukládá.

Žalovaný na dotaz krajského soudu sdělil, že žalobci byla žalobou napadená rozhodnutí ze dne 6. 9. a 9. 9. 2024 doručena prostřednictvím jeho zástupkyně dne 13. 9. 2024, k čemuž doložil i doručky datové zprávy potvrzující tento den doručení. To ostatně odpovídá tvrzením samotného žalobce. Jednoměsíční lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 9. a 9. 9. 2024 počala plynout dnem 14. 9. 2024 a uplynula dne 14. 10. 2024. Žalobce však žalobu proti nim podal až dne 8. 11. 2024. Na základě všech výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba proti rozhodnutím ze dne 6. 9. a 9. 9. 2024 byla podána opožděně. Soud ji proto v této části podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl jako opožděnou.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s., jenž stanoví, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 20. listopadu 2024

JUDr. Michal Jantoš v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Chrudinová.